МІНІСТЕРСТВО МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА АГЕНЦІЯ ПРОМОЦІЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ГО “УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ “ЄДНАННЯ”
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Інститут медичних та фармацевтичних наук

Матеріали

Всеукраїнської конференції

“МІЙ СПОКІЙ – МОЯ СИЛА”

27 вересня 2024 р.

Київ
2024

Редакційна колегія:

Раєвська Яна Миколаївна — доктор психологічних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук

Клименко Іван Сергійович — кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук

Ковальський Євген Миколайович — голова Громадської ради при Міністерстві молоді та спорту України

Жукова Тетяна Володимирівна — голова управління громадської організації "Український центр розвитку культур "Єднання"

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(*протокол № 11 від 30.10.2024*)

Всеукраїнська конференція "Мій спокій — моя сила": зб. матеріалів конференції (м. Київ, 27 вересня 2024 р.) / ред. кол.: (голова) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. 80 с.

ISBN 978-617-02-0407-3 (електронне видання)

У пропонованому збірнику подано тези доповідей учасників Всеукраїнської конференції "Мій спокій — моя сила" з проблематики гармонійного психічного розвитку молоді, психосоціальної підтримки, формування свідомого та відповідального ставлення до власного здоров'я та розвиток культури спілкування про психічне (ментальне) здоров'я серед молоді, дітей та підлітків. Тема психічного здоров'я досить поширена на сьогоднішній день, адже пов'язана з умовами воєнного стану.

Збірник охоплює такі теми, як стратегії підтримки психоемоційної рівноваги людини, методи профілактики стресу, роль психології та духовних практик для досягнення спокою. Тема психічного здоров'я досить поширена на сьогоднішній день, адже пов'язана з умовами воєнного стану. Особливо акцентовано увагу на практичній значущості ідей подолання тривоги та стресу, формування навичок самоконтролю, самопідтримки та розвитку емоційного інтелекту в умовах сучасної нестабільності.

Збірник тез доповідей учасників Всеукраїнської конференції "Мій спокій — моя сила" є цінним джерелом знань і натхнення для науковців, студентів, а також усіх, хто цікавиться поняттям ментального здоров'я. Матеріали даної конференції розширюють горизонти розуміння спокою як сили, що допомагає у пристосуванні до умов сучасного світу.

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та оформлення матеріалів несуть автори.

ISBN 978-617-02-0407-3

© Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024

Клименко Іван
Тренінг психічного здоров'я "Мій спокій — моя сила" 47

Клименко Іван, Семко-Герега Ірина
Психологічні наслідки війни для дітей
з нейропсихологічними порушеннями 52

Любива Віталіна, Конопля Арсен
Ментальне здоров'я педагога крізь призму війни 55

Корман Олександр
Психотерапевтичні особливості впливу на комунікативну
функцію мозку 57

Леонтій Юлія, Павлюк Марія
Психологічні особливості прокрастинації у дорослому віці 59

Ненько Наталія
Професійне вигорання в умовах війни..... 62

Пархоменко Олег, Туриніна Олена
Соціально-психологічні особливості мотивації шахрайства працівників 64

Решетникова Аліна, Ткачук Тетяна
Вплив мізогінії та співзалежних стосунків на здоров'я жінок 68

Сухова Олена, Раєвська Яна
Соціально-психологічні особливості розладів харчової поведінки
у жінок молодого віку 70

Трюхан Аліна
Збереження психічного здоров'я за допомогою
позитивного мислення та ціннісних орієнтацій..... 73

Шаповалова Милана
Роль трансгенераційної травми у контексті здоров'язбережувального
простору особистості 75

2. *Кокун О. М.* Діагностика професійної життєстійкості та психофізіологічної стійкості : методичні рекомендації. Київ : Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2024. 58 с.
3. *Джеймс С. Гордон.* Трансформація травми / пер. з англ. Г. Сташків. Львів: Літопис, 2023. 352 с.
4. https://vseosvita.ua/library/test-profesiine-vyhorannia-pedahohiv-n-vodopianova-802292.html
5. Практикум з підвищення стресостійкості та розширення адаптаційних можливостей організму / за ред. проф., д-ра мед. наук О. С. Чабана. К: ТОВ "Доктор-Медіа-Груп", 2017.

ПАРХОМЕНКО Олег
магістрант кафедри психології
Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук
ПрАТ "ВНЗ "МАУП"

ТУРИНІНА Олена
канд. психол. наук, д-р наук з психології, професор кафедри психології
Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук
ПрАТ "ВНЗ "МАУП",
академік Міжнародної кадрової Академії

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ШАХРАЙСТВА ПРАЦІВНИКІВ

В сучасних умовах сьогодення шахрайство працівників є поширеною проблемою, яка завдає значних економічних і репутаційних втрат підприємствам, установам і організаціям. У зв'язку з цим актуальним є пошук форм мотивації працівників, які б з урахуванням соціально-психологічних чинників і особистісних рис забезпечували умови для ефективної профілактики запобігання шахрайству.

Теоретичний підходи вивчення мотивації шахрайства які базуються на розробках Маслоу, Герцберга, Врума, МакКлелланд, Мюррея та подальших психологічних дослідженнях (Albrecht W. S., Albrecht C. O., Cressey R. D., LaSalle R. E., Riemer, S. H., Romney M. B., Sutherland E. H. тощо) показали, що між реальними умовами організації оперативно-господарської діяльності підприємств, установ і організацій та їх формами етичної організації корпоративної культури і соціально-психологічної підтримки працівників існують суперечності, які визначають низький рівень готовності нинішніх працівників до законозгідної поведінки.

Фундаментом дослідження мотивацій вчинення шахрайства працівниками є "трикутник шахрайства" — пояснювальна схема фінансового шахрай-

ства, розроблена американським кримінологом Дональдом Кресі (Donald Cressey) він є співавтором і учнем Едвіна Сазерленда. Кресі (1950). Кресі разом зі Сазерленд (1940, 1941) знайшли спільний знаменник для об'єднання цього виду злочинів без фізичного насильства в "зловживання довірою", яке описується як найпоширеніша, але не універсальна характеристика злочинів "білих комірців".

Трикутник шахрайства використовується як фундаментальна основа для розробки та класифікації ілюстративних факторів ризику декількох факторів шахрайства, як "ядро всіх стандартів аудиту шахрайства".

Теоретичні засади дослідження шахрайства дозволяють зрозуміти, що така поведінка формується на перетині особистісних, соціально-психологічних і організаційних факторів. Концепції Дональда Кресі та Едвіна Сазерленда підкреслюють, що шахрайська поведінка є результатом як індивідуальних особливостей, так і соціального контексту, в якому перебуває працівник. Аналіз цих факторів сприяє розробці ефективних заходів для профілактики шахрайства в організаціях.

Концепція побудови етичної організації корпоративної культури яка б забезпечувала соціально-психологічну підтримку і ефективну профілактику шахрайства зумовлює її здійснення на двох рівнях: теоретико-методологічний і практичний, кожний з яких представлений сукупністю наукових підходів:

1) теоретико-методологічний рівень — це фундаментальні наукові підходи, зокрема: системний підхід — дає змогу розглядати впровадження етичної організації корпоративної культури як предмет діяльності фахівців психологічних професій; термінологічний підхід — сприятиме формуванню понятєво-категоріального апарату дослідження; синергетичний підхід — дозволить простежити ґенезу системи професійної підготовки фахівців психологічних професій до міжпрофесійної взаємодії; соціологічний підхід — дасть змогу на основі специфіки діяльності фахівців психологічних професій обґрунтувати структурно-функціональну модель особистісної траєкторії підготовки фахівців психологічних професій до міжпрофесійної взаємодії; компетентнісний підхід — дозволить розглядати компетентність фахівців психологічних професій з міжпрофесійної взаємодії як результат інтегрування знань, умінь, набутих у процесі впровадження принципів етичної організації корпоративної культури як інструменту запобігання шахрайству;

2) практичний рівень ґрунтується на принципах: науковості та цілісності знання, професійної спрямованості підготовки, зв'язку теорії з практикою, рівної значущості теоретичної і практичної складових підготовки, гнучкості, диференціації та індивідуалізації, застосування інноваційних методів і технологій, інклюзії, неперервності професійного розвитку.

Дослідження "Соціально-психологічні особливості мотивації шахрайства працівників" побудовано на гіпотезі яка передбачає, що поєднання соціально-психологічних та організаційних факторів відіграє вирішальну роль у формуванні мотивації до шахрайства та може бути підтверджено емпіричним дослідженням.

Наше дослідження ми плануємо проводити у три етапи: на першому етапі дослідження нами буде розроблена теоретична основа дослідження мотивації шахрайства, на другому етапі дослідження буде проведено емпіричне дослідження мотиваційних особливостей шахрайства, на третьому етапі дослідження буде розроблена програма яка враховуватиме психологічні і соціальні чинники профілактики шахрайства в організаціях.

В експериментальній роботі будуть задіяні працівники та контрагенти Акціонерного товариства "Науково-дослідний інститут електромеханічних приладів", вибірка досліджуваних запланована в кількості понад 150 респондентів.

Діагностичний інструментарій представлений наступними методиками (анкетування, опитувальники мотивації, шкали моральної оцінки):

1. Для вивчення мотивації та цінностей: Опитувальник мотивації до праці (А. Реан, В. Якуніна), Методика оцінки професійної мотивації (Т. Елерс), Шкала мотивації Врума.

2. Для оцінки моральних і етичних установок: Шкала моральної відстороненості (М. Бандура), Моральний компетенційний тест (МСТ, Георг Лінд), Анкета "Ставлення до норм і правил" (розробка для корпоративної етики).

3. Для оцінки індивідуально-психологічних рис: Опитувальник темної тріади (Dark Triad, J. Jonason, G. Webster), Методика оцінки рівня саморегуляції поведінки (В. Моросанова), Тест емоційної зрілості (В. Бойко).

4. Для аналізу організаційних чинників: Анкета "Організаційна культура" (К. Камерон і Р. Куїнн), Анкета для оцінки групового тиску (адаптована методика соціометрії Морено), Шкала довіри в організації (П. Кук і Т. Уолл).

5. Для оцінки стресу і тиску: Шкала стресу на робочому місці (Occupational Stress Index, OSI), Методика визначення рівня суб'єктивного стресу (А. Леонова), Анкета "Оцінка задоволеності працею" (Job Satisfaction Survey, JSS, Spector).

Шахрайська поведінка працівників, хоча й вивчена з позицій кримінології, економіки та менеджменту, залишається недостатньо дослідженою у сфері соціальної та мотиваційної психології. У цьому дослідженні запропоновано інтеграцію класичних психологічних теорій із сучасними моделями пояснення шахрайства:

- Трикутник шахрайства Дональда Кресі доповнено аналізом мотиваційних потреб працівників за Маслоу, Герцбергом і МакКлелландом, що дозволяє глибше зрозуміти внутрішні стимули до шахрайства.
- Розглянуто теорію когнітивного дисонансу та моральної відстороненості, які пояснюють, як працівники виправдовують шахрайські дії навіть за наявності етичних норм.
- Інтеграція теорії диференціального асоціювання Едвіна Сазерленда дозволила показати роль групових норм у формуванні шахрайської поведінки.

Таким чином, робота розширює межі дослідження шахрайства, розглядаючи його як багатовимірне явище, зумовлене як внутрішніми потребами та переконаннями працівника, так і зовнішніми соціальними впливами.

Практичне застосування цих рекомендацій дозволяє мінімізувати ризик шахрайської поведінки, підвищити рівень довіри в організації та забезпечити ефективність корпоративної діяльності.

Комбінування цих підходів дало змогу не лише кількісно оцінити явище, а й зрозуміти його якісну природу, враховуючи суб'єктивні та соціокультурні аспекти шахрайства.

Ключові аспекти роботи базуються на міждисциплінарному підході, що об'єднує теоретичну базу, емпіричний аналіз та прикладні розробки. Робота є внеском у розвиток соціально-психологічної науки та пропонує конкретні шляхи вдосконалення управлінських практик, спрямованих на профілактику шахрайства в організаціях.

Джерела

1. *Albrecht W. S., Albrecht C. O.* (2004) Fraud Examination and Prevention. Mason: *South-Western Educational*. Електронний ресурс: https://archive.org/details/fraudexamination0000albr_u5w5/page/n7/mode/2up
2. *Chad Orrsen Albrecht*. International fraud: a management perspective. ALBRECHT_Tesis_Abril_2008. *Universitat Ramon Llull*. Електронний ресурс: https://www.tdx.cat/handle/10803/9196
3. Iconic Fraud Triangle endures. By W. Steve Albrecht, Ph.D., CFE, CPA, CIA July/August 2014. Електронний ресурс: https://www.fraud-magazine.com/article.aspx?id=4294983342
4. *Cressey D. R.* (1950) The criminal violation of financial trust. *American Sociological Review*. 15(6): 738–743.
5. *Cressey D. R.* (1953) Other People's Money: A Study in the Social Psychology of Embezzlement. Glencoe: The Free Press.
6. *Cressey R. D.* (1952) Application and verification of the differential association theory. *The Journal of Criminal Law*, Criminology, and Police Science 43(1): 43–52.
7. *Sutherland E. H., Cressey D. R.* (1960) Principles of Criminology. Philadelphia: Lippincott.